

2. SVETOVNA VOJNA

Področje: ZGODOVINA
RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORICA:
Manca Lampič, 9.g

MENTOR:
Aljaž Selinšek

Oš Ljudski vrt Ptuj podružnica Grajena
Grajena 60
Ptuj 2250

ZAHVALE:

Najlepše se zahvaljujem svojemu mentorju prof. Aljažu Selinšku, ki mi je pomagal vso nalogo izvesti in me vzpodbujal ter dajal ideje in njegovo usmerjanje.

Za morje informacij in odgovor na zastavljena vprašanja svojemu dedku Stanetu Lampiču, ki mi je povedal več o zgodbi svojega očeta.

Iskreno se zahvaljujem tudi vsem družinskim članom za vzpodbujanje in pomoč pri izvedbi ankete.

Zahvaljujem se tudi vsem anketirancem, ki so zvesto rešili anketo in jo pomagali razdeliti čim večjemu krogu ljudi.

Zahvaljujem se tudi svojemu pradedku Stanetu Lampiču za njegovo zgodbo.

Povzetek:

Že več let poslušam o 2. svetovni vojni od nekdanj se mi je zdela zanimivo. Kako so se bojevali? Kaj vse se je dogajalo? Lani ko pa sva z dedkom nekaj hodila po stari hiši mojega pradedka pa sva našla veliko knjig o vojni, par sem si jih odnesla domov in začela brati. Začelo me je dosti bolj zanimati, naslednjič ko pa sem bila spet pri dedku pa sva se začela pogovarjati o mojem pradedku in kako je tudi on bil v vojni in se boril kot partizan, to sem hotela raziskati. Kaj vse je doživel? Kje se je boril? In zato sem se tudi odločila, da bom to raziskala. Najbolj so me pritegnile zgodbe vojakov, ki so se žrtvovali za svojo državo in svojo družino. Ko pa sem začela pisati raziskovalno pa so me pritegnile tudi bitke, fronte ter vrsta bojevanja. Že pred začetkom pisanja sem vedela, da je bilo za vojno značilno bliskovito napadanje zlasti s strani Nemcev. Tudi vojna se je začela z bliskovitim napadom Nemčije na Poljsko.

O 2. svetovni vojni je že slišal vsak kdo, ki je hodil v šolo. O vojni nas učijo bolj podrobno v 9. razredu, o njej pa slišimo že veliko prej. O njej nas učijo o začetku, o frontah in koncu. Nekaj malega nam povejo tudi o glavnih bitkah in vrsti vojskovanja, ampak nam tega ne razložijo podrobno. Nekaj malega nam povejo tudi o partizanih na Slovenskih tleh ampak spet ne čisto podrobno. Pokažejo in povedo nam o koncentracijskih taboriščih in življenjih v njih, povedo nam, da je v njih umrlo veliko ljudi in zakaj. Ne povejo pa nam, da jih delimo na dve vrsti delovna taborišča in uničevalna taborišča. Že od nekdanj me zelo zanimajo vojne, ne samo 2. svetovna ampak na sploh. Zanimajo me bitke vrste bojevanja in življenja med vojno. Rada berem o zgodbah vojakov in kako in kje so se bojevali. V šoli mi je bilo vedno najbolj všeč, da so nam razlagali o različnih vojnah in nam tega niso prekrivali.

Konec vojne je bil zelo zanimiv, saj so zmagali zavezniki, ki so skoraj čez celotno vojno izgubljali in so zmagali redko katero bitko. Zanimivo pa je tudi, saj se vojna ni končala po vsem svetu istočasno. Nekje so se okoliščine pomirile prej kot drugje. Prvo se je vojna končala v Evropi 9. maja 1945, kar je skoraj 4 mesece pred uradnim koncem vojne. Na drugi strani Zemlje v Aziji pa se vojna konča komaj 9. avgusta istega leta in Japonska po tem tudi kapitulira prav tako kot je Nemčija 3 mesece pred tem.

Glede na moje raziskave sem si postavila tudi 8 hipotez, ki so me vodile skozi vso pot raziskovanja vojna:

1. Večina ljudi ve osnove o 2. svetovni vojni.
2. V 2. svetovni vojni so pobijali samo Jude.
3. Povzročitelj/ začetnik 2. svetovne vojne je bil Hitler.
4. Veliko partizanov so zaprli in jih tudi pobili.
5. Ljudje v Evropi so med vojno živeli zelo težko.
6. V vojni so se borile vse države v Evropi.

7. V 2. svetovni vojni je umrlo več ljudi kot v 1. svetovni vojni.
8. Našla bom večinoma črno bele slike.

Za pravilne hipoteze so se izkazale 1., 3., 4., 7., 8. in delno 5. saj je bila hkrati pravilna in napačna. Iz raziskovalne smo izvedeli, da večina ljudi pozne osnove o 2. svetovni vojni, ugotovili smo tudi, da je bil Hitler res začetnik in da je v vojni umrlo več ljudi kot jih je umrlo v 1. svetovni vojni. Med iskanjem slikovnega gradiva pa sem odkrila, da je tudi 8. hipoteza pravilna, saj sem od vseh slik, ki sem jih vstavila, našla samo eno barvno fotografijo. O življenju ljudi med svetovno pa sem ugotovila, da je bilo skoraj povsod po svetu težko ampak so se našle države, kjer sploh ni bilo pokazatelja vojne. Imela sem tudi tri napačne hipoteze. Pri tem smo ugotovili, da so pobijali tudi druge narode ne samo Judov. V vojni se niso borile vse države Evrope veliko jih je bilo nevtralnih.

Veliko ljudi pozna 2. svetovno vojno. Najbolj jo poznajo starejše generacije, saj so odraščale z ljudmi, ki so vojno tudi prestali ali pa o njej vsaj poslušali skoraj vse njihovo življenje. Mlajše generacije tudi dobro poznajo vojno ampak to vse zaradi šole. O njej malo slišijo doma, saj jim starši o njej ne govorijo babice in dedki pa je niso preživeli. Pradedki in prababice, ki pa jo najverjetneje so pa se je več ne spomnijo.

Ključne besede:

Vojna, partizani, koncentracijsko taborišče, bitka, vzhodna in zahodna fronta, NOS.

KAZALO VSEBINE:

1.UVOD.....	5
1.1 Delovne naloge in cilji.....	5
1.2 Raziskovalna vprašanja.....	5
1.3 Hipoteze	6
1.4 Vrste raziskav in oblike dela	6
2.TEORETIČNI DEL.....	7
2.1 Začetek vojne.....	7
2.2 Zavezniki	8
2.3 Sile osi.....	9
2.4 Vojaško dogajanje	9
2.4.1 Bliskovita vojna (Blitzkrieg).....	9
2.4.2 Bitka za Atlantik.....	10
2.4.3 Bitka za Staligrad	11
2.4.3 Bitka pri El Alameinu	12
2.5 Življenje civilistov.....	13
2.6 Vzhodna in zahodna fronta	14
2.6.1 Vzhodna fronta	14
2.6.2 Zahodna fronta	15
2.7 Vojna na Slovenskem.....	16
2.7.1 Slovenski Partizani	18

2.8 Partizani.....	18
2.9 Koncentracijska taborišča.....	19
2.9.1 Delovna taborišča.....	20
2.9.2 Uničevalna taborišča.....	21
2.10 Posledice vojne.....	21
2.11 Konec vojne.....	22
3. METODE DELO.....	23
3.1 Terenski in eksperimentalni.....	23
3.1.1 Intervju z sinom enega od preživelih Partizanov vojne.....	23

KAZALO SLIK:

Slika 1: Nemške čete.....	7
Slika 2: Napad na Poljsko.....	8
Slika 3: 3 predsedniki Churchill, Roosevelt, Stalin.....	8
Slika 4: Sile osi.....	9
Slika 5: Nemška letala napadajo Jugoslavijo.....	9
Slika 6: Nemške čete na poti proti napadu na Francijo.....	10
Slika 7: Zavezniški konvoj na poti v Cape Town.....	11
Slika 8: Potopljeni Nemški rušilec Bernd.....	11
Slika 9: Uničen glavni trg v Stalingradu.....	12
Slika 10: Jakov Pavlov in porušena hiša, ki jo je branil.....	12
Slika 11: Bernard Montgomery.....	13
Slika 12: Civilisti, ki so živeli v porušeni hiši.....	14
Slika 13: Zemljevid Vzhodne fronta.....	15
Slika 14: tanki na Vzhodni fronti.....	15
Slika 15: Norveški vojaki na Zahodni fronti.....	16
Slika 16: Ameriške enote prečkajo reko Ren.....	16
Slika 17: Nemci postreljali sto slovenskih talcev.....	17
Slika 18: Razdelitev Slovenije med vojno.....	17
Slika 19: Zastava NOV.....	18
Slika 20: Slovenski partizani.....	18
Slika 21: Partizanska obleka.....	19
Slika 22: Zaporniki v taborišču Auschwitz.....	20
Slika 23: Delovno taborišče Gulag.....	20
Slika 24: Vrata v uničevalno taborišče Auschwitz.....	21
Slika 25: Otroci sedijo ob svoji uničeni hiši.....	22
Slika 26: Konec vojne v Evropi.....	23
Slika 27: Američani proslavljajo konec vojne.....	23

KAZALO TABEL:

Tabela 1: Poznavanje ljudi o 2. svetovni vojni.....	25
Tabela 2: Poznavanje ljudi o vzroku začetka vojne.....	26

Tabela 3: Poznavanje ljudi o zmagovalcu vojne	26
Tabela 4: Poznavanje ljudi o civilistih med vojno	27
Tabela 5: Poznavanje ljudi o vzhodni fronti	27
Tabela 6: Poznavanje ljudi o zahodni fronti	28
Tabela 7: Poznavanje ljudi o koncu vojne na slovenskem.....	29

1.UVOD

1.1 Delovne naloge in cilji

O 2. svetovni vojni veliko slišimo vsepovsod, v vsakdanjem pogovoru, preberemo v kakšni knjigi, vidimo v kakšnem filmu. Vojna je bila velik del zgodovine ne samo v Sloveniji ali v Evropi ampak po celotnem svetu. Veliko je tudi muzejev o vojni, tudi sama sem bila že v kakšnem, saj me vojna zanima že skoraj 2 leti. Že od nekdaj so me zanimale vojne. Kako so se ljudje bojevali in kako so civilisti živeli med vojno. Letos sem želela raziskati 2. svetovno vojno bolj podrobno tudi zato, ker sem imela sorodnika, ki se je v njej tudi bojeval in preživel.

V nalogi sem želela ugotoviti kdaj se je vojna točno začela in tudi zakaj se je začela, želela sem tudi ugotoviti kakšen način bojevanja so imeli in katere države so se bojevale. Ker sem že pred nalogo vedela katera tabora sta bila in kateri je zmagal sem želela bolj podrobno ugotoviti kako sta bila tabora ustvarjena in katere države so bile v katerem. Vedela sem, da so bile različne bitke in da jih je veliko vplivalo na konec vojne sem pa želela ugotoviti kako je katera bitka potekala, kje natančno in kdo je zmagal v kateri bitki. Slišala sem tudi za koncentracijska taborišča nisem pa vedela kdo vse je bil v njih in kakšne vrste taborišč so uporabljali za zaprtje različnih ljudi. Zelo me je tudi zanimala vojna na slovenskem, saj se je tukaj tudi boril moj pradedek, kdo se je boril proti partizanom.

Pogovarjala sem se s svojim dedkom Stanetom Lampičem o vojni na slovenskem in o svojem pradedku in kaj vse je med vojno preživel.

Anketirala sem tudi ljudi različnih starostnih skupin o poznavanju 2. svetovne vojne. Po izvedbi ankete sem rezultate tudi analizirala in jih strnila v razpravi in zaključku.

Moj namen je bil ugotoviti kako dobro različne starostne skupine poznajo 2. svetovno vojno.

1.2 Raziskovalna vprašanja

Postavila sem si naslednja vprašanja:

1. Vzroki za začetek?
2. Kdaj se je začela?
3. Kakšna je bila delitev strani?
4. Kakšno je bilo življenje v zaledju?
5. Kakšne so bile oblike sodelovanja Slovenije/Jugoslavije?
6. Kakšen je bil namen KT?
7. Koliko KT taborišč je bilo in v katerih državah so bila?
8. V katerem taborišču je umrlo največ ljudi?
9. Kakšno je približno število žrtev v vojni?
10. Kdo je zmagal, katera stran?
11. Do kdaj je vojna potekala, do katerega leta?

12. Koliko slovenskih ljudi/ ljudi, ki so živeli na slovenskem ozemlju je umrlo?
13. Območje vojne?
14. Kako so v vojni živeli civilisti?
15. S kom so sodelovali partizani? Proti komu so bili?
16. Iz kje vse so bili partizani?
17. Koliko partizanov je umrlo v vojni?
18. Kdo je bil voditelj partizanov?

1.3 Hipoteze

Pri pouku, pogovoru z starimi starši in z branjem veliko knjig ter gledanjem številnih filmov sem ugotovila, da je imela vojna zelo veliko žrtev, da je imela zelo bliskovite bitke z veliko mrtvimi vojaki. Vojna je povzročila veliko uničenih mest in tudi zastoj gospodarstva. Vojna je po vsem svetu povzročila krizo in zaradi lakote je umrlo veliko ljudi.

Glede na vse slišano, videno in prebranim sem si postavila naslednje hipoteze:

1. Večina ljudi ve osnove o 2. svetovni vojni.
2. V KT so pobijali samo Jude.
3. Povzročitelj/ začetnik 2. svetovne vojne je bil Hitler.
4. Veliko partizanov so zaprli in jih tudi pobili.
5. Ljudje v Evropi so med vojno živeli zelo težko.
6. V vojni so se borile vse države v Evropi.
7. V 2. svetovni vojni je umrlo več ljudi kot v 1. svetovni vojni.
8. Našla bom večinoma črno bele slike.

1.4 Vrste raziskav in oblike dela

Naša raziskovalna naloga je:

- **Teoretična**

Vsebuje začetek vojne. Dva tabora sile osi in zavezniki, Kakšno je bilo vojaško dogajanje, katere bitke so bile glavne za konec in katere so bile nasploh pomembne. Kako so živeli civilisti, kako so se preživljali med vojno. Bolj podrobno opiše tudi zahodno in vzhodno fronto, katere države so se borile na njima in katere bitke so potekale tam. Opiše tudi vojno na slovenskem in kako so ljudje tu živeli med vojno, pove pa tudi nekaj malega o slovenskih partizanih. Opisan pa je tudi pomen partizana in to ne samo slovenskega. Bolj podrobno pa je opisano tudi koncentracijsko taborišče in kake vrste vse so poznali. Pove pa nam tudi o koncu vojne in vzroku za konec vojne. Tudi o kapitulaciji večine držav, ki so se borile kot sile osi.

Vojna je od začetka bila v prid sile osi po parih zmagah zaveznikov pa se je vse obrnilo v prid zaveznikov in zato se je kmalu po začetku njihov zmagovanj tudi zaključila. Bila je ena izmed vojn z največ žrtvami in uničila in ločila je zelo veliko družin, ki nikoli več niso bile skupaj in tudi nikoli ne bodo več. Med vojno je bilo življenje za civiliste prav tako kot vojake zelo težko. Tudi po vojni so se nekateri ljudje težko spet dvignili in začeli živeti normalno življenje.

Metode za oblikovanje tega dela vključujejo:

- Iskanje podatkov v tiskani literaturi
- Iskanje podatkov po spletu

- **Terenska**

Izvedla sem intervju z svojim dedkom Stanetom Lampičem o vojni na slovenskem in o zgodbi mojega pradedka Staneta Lampiča v vojni.

Poiskala sem prijatelje in sorodnike, ki so bili pripravljeni odgovoriti na vprašanja 2. svetovni vojni.

2. TEORETIČNI DEL

2.1 Začetek vojne

Vojna se je začela 1. septembra 1939 z Nemško invazijo na Poljsko, po napadu sta vojno Nemčiji napovedali Poljski zaveznici Francija in Velika Britanija. Pred tem so bili trije večji spopadi (napad Italije na Etiopijo 3. oktobra 1935, začetek druge japonsko- kitajske vojne 7. julija 1937, obmejni spopad sovjetske Rdeče armade in mongolske vojske z Japonci maja 1939), ampak je do zdaj 1. september 1939 ostal kot splošno sprejet datum začetka.

Pred začetkom je v Španiji potekala državljanska vojna pri kateri ¹sta fašistična Italija in nacistična Nemčija s svojo vojaško pomočjo odločilno pripomogli k zmagi Francovih nacionalistov nad zakonito izvoljeno levo usmerjeno republikansko vlado, ki ji je vojaško pomagala Sovjetska zveza. Ta vojna je bila en izmed povodov v 2. svetovno vojno.

Še en povod je bil munchenski sporazum v katerem sta Velika Britanija in Francija brez dovoljenja Češkoslovaške Nemčiji dovolili, da si je k svojem ozemlju priključila etično narodne dele Češke. Poljaki pa so zraven Nemcev zasedli nekaj mest kjer je živela poljska manjšina za ta območja so se Čehi in Poljaki borili že leta 1919. Za Nemčijo in Poljsko pa so svoj kos Češkoslovaške zahtevali tudi Madžari in novembra 1939 tudi dobili privolitev Nemčije in Italije, da so lahko zavzeli južni del kjer so bili poseljeni Madžari.

Slika 1: Nemške čete (<https://zgodovinanadlani.si/1939-zacetek-ii-svetovne-vojne/>)

¹ <https://siol.net/siol-plus/na-danasnji-dan/se-je-druga-svetovna-vojna-res-zacela-1-septembra-1939-448005>

Slika 2: Napad na Poljsko

(<https://www.delo.si/novice/svet/sest-let-60-milijonov-zivljenj-in-gospodarstvo-v-razsulu/>)

2.2 Zavezniki

Med zaveznike spadajo tri močne države in njihovi zavezniki te so Združeno Kraljestvo, Sovjetska zveza in ZDA. Ob začetku vojne so Zaveznike sestavljale tudi Poljska, Francija in odvisne države kot so Britanska Indija, kasneje tudi Kanada, Avstralija, Nova Zelandija ter Južna Afrika. Po Nemški invaziji na balkanske kampanje pa so se pridružile tudi Nizozemska, Belgija, Grčija in Jugoslavija.²

Sovjetska zveza je na začetku sodelovala z Nemčijo in napadla Poljsko. Pri konfliktu Nemčije z zavezniškimi silami je ostala nevtralna, nato pa se je junija 1941 pridružila Zavezniškim silam.

ZDA so se uradno vojni pridružile december 1941 po japonskem napadu na Pearl Harbor, pred tem pa so svojim zaveznikom zagotavljale vojno opremo in denar.

Kitajska, ki je bila že dolgo v vojni z Japonsko vse od incidenta z mostom Marco Polo leta 1937 uradno pridružila Zaveznikom decembra 1941, isti čas kot ZDA.

Slika 3: 3 predsedniki Churchill, Roosevelt, Stalin

([https://sl.wikipedia.org/wiki/Zavezniki_druge_svetovne_vojne#/media/Slika:Yalta_Conference_\(Churchill,_Roosevelt,_Stalin\)_ \(B&W\).ip](https://sl.wikipedia.org/wiki/Zavezniki_druge_svetovne_vojne#/media/Slika:Yalta_Conference_(Churchill,_Roosevelt,_Stalin)_ (B&W).ip))

² https://sl.unionpedia.org/Zavezniki_druge_svetovne_vojne

2.3 Sile osi

Zveza med vsemi državami temelji na dveh paktih in sicer na železnem paktu med Italijo in Nemčijo (podpisan leta 1939) ter pogodbi med Nemčijo in Japonsko. Članic je bilo 8 in verjetno še več to so Tretji rajh drugače imenovana Nemčija, Japonska, Italija, Bolgarija, Romunija, Madžarska, Slovaška in Neodvisna država Hrvaška (NDH). Zraven članic pa so jim v spopadih pomagale tudi države, ki niso bile članice ampak so se skupaj bojevale zaradi istih ciljev.³

Slika 4: Sile osi (<https://www.portalplus.si/4458/zakaj-hitler-ni-osvojil-sovjetske-zveze/9>)

2.4 Vojaško dogajanje

Značilne so zelo hitri in bliskoviti napadi, bilo je več front kot na primer zahodna in vzhodna in še nekoliko več. Na konec vojne so vplivale tri večje bitke (bitka za Atlantik, bitka za Stalingrad, bitka pri El Alameinu)⁴

2.4.1 Bliskovita vojna (Blitzkrieg)

Bliskovita vojna, se zaradi napredka vojne tehnike hitro razvije na prostranem območju. Prva bliskovita vojne je bila 2. svetovna vojna, takrat ko je Wehrmacht v prvih letih vojne nasprotnike presenetil s svojo novo strategijo.⁵

Slika 5: Nemška letala napadajo Jugoslavijo (<https://reporter.si/clanek/svet/dan-ko-je-padla-drzava-hitlerjeva-bliskovita-vojna-proti-jugoslaviji-863159>)

³ https://sl.wikipedia.org/wiki/Sile_osi

⁴ https://sl.wikipedia.org/wiki/Kategorija:Bitke_druge_svetovne_vojne

⁵ https://sl.wikipedia.org/wiki/Bliskovita_vojna

Slika 6: Nemške čete na poti proti napadu na Francijo (<https://www.portalplus.si/3961/nemski-blitzkrieg-in-poraz-francije/>)

2.4.2 Bitka za Atlantik

Bitka je bila najdaljša neprekinjena vojaška kampanja v 2. svetovni vojni. Borili so se za popolni nadzor nad Atlantskim oceanom. Trajala je od 3. septembra 1939 (2 dni po začetku vojne) vse do propada Tretjega rajha (Nemčija), ki se je zgodil 8. maja 1945. Bolj natančno trajala je celih 5 let in 8 mesecev. Svoj višek je bitka dosegla v sredini leta 1940 in je trajal vse do konca 1943. Bitka se je odvijala po celotni severni regiji Atlantskega oceana po vstopu ZDA pa se je razširila vse do obal ZDA in Karibskega morja.

Pri bitki so Nemške podmornice napadale konvoje ladij⁶, ki so jih nato na poti iz Severne Amerike in v Veliko Britanijo ščitile britanske in kanadske podmornice ter njune zračne sile, pozneje pa tudi ZDA vojska. Pri bitki je bilo potopljenih veliko podmornic, vendar so Zavezniki z izboljšanjem svoje taktike in z novo tehnologijo, ki je odkrivala podmornice so potem proti koncu bitke pridobili premoč.⁷

⁶ Konvoj je skupina vozil, ki potujejo skupaj zaradi medsebojne podpore.

⁷ <https://sl.tristarhistory.org/battle-atlantic>

Slika 7: Zavezniški konvoj na poti v Cape Town

https://sl.wikipedia.org/wiki/Bitka_za_Atlantik

Slika 8: Potopljeni Nemški rušilec Bernd

https://sl.wikipedia.org/wiki/Bitka_za_Atlantik

2.4.3 Bitka za Stalingrad

Bitka ima sloves kot najbolj krvava bitka v zgodovini, naredila pa je tudi glavni preobrat v 2. svetovni vojni. Bitka se je začela leta 1942 ko je nemška armada pod poveljstvom generala Fridircha Paulusa prišla v Stalingrad. Armada je štela 270.000 mož, 1200 letal, 500 tankov in 3000 topov⁸. Po nekaj mesecih uspešnega bojevanja jim je začelo zmanjkovati hrane in streliva, Rusi so to izkoristili v svoj prid. Nemci so hitro imeli skoraj ves Stalingrad ostalo je le še nekaj mest ob Volgi.

Bitke so se udeležile tudi romunske, madžarske, italijanske in hrvaške enote seveda pod vodstvom Nemčije. V bitki se je Nemcem priključilo veliko Ukrajincev.

Rusi so čakali na november, da so sprožili napad, in že v sredini novembra so jih imeli obkoljene. Nemci so se komaj branili, zmanjkalo jim je zalog in niso jim jih mogli dostaviti. Adolf Hitler je zahteval boj do konca brez predaje, povišal je Paulusa in mu povedal da se še ni noben nemški maršal ni predal. Paulus se je predal že naslednji dan in tako so zmagali Rusi.⁹

⁸ <https://zgodovinanadlani.si/bitka-za-stalingrad/>

⁹ https://sl.wikipedia.org/wiki/Bitka_za_Stalingrad

Slika 9: Uničen glavni trg v Stalingradu (<https://si.rbth.com/zgodovina/79809-peklenska-bitka-za-stalingrad-PRICEVANJA>)

Slika 10: Jakov Pavlov in porušena hiša, ki jo je branil (<https://si.rbth.com/zgodovina/79809-peklenska-bitka-za-stalingrad-PRICEVANJA>)

2.4.3 Bitka pri El Alameinu

Bitka, natančneje imenovana druga bitka pri El Alameinu je bila pomembna za preobrat 2. svetovne vojne. Odvijala se je od 23. oktobra 1942, ko je Montgomery¹⁰ začel bitko. Prve dni je izgubljal, a je v naslednjih dneh začel zmagovati. 3. novembra istega leta Nemci zaradi prevelike sile Britancev morali umakniti in prepustiti zmago zaveznikom. To je bila prva zmaga zavezniških sil v vojni.

¹⁰ Britanski poveljnik

Bitka je zelo vplivala na Nemce in Italijane in si po njej niso več opomogli, zavezniki so pa med tem začeli z izgonom sovražnikov in Afrike, kar so dosegli pol leta kasneje, maja 1943.¹¹

Slika 11: Bernard Montgomery

https://dijaski.net/gradivo/zqo_ref_bitka_pri_el_alameinu_01

2.5 Življenje civilistov

Življenje je bilo zelo težko. Bilo je čisto drugačno kot v 1. svetovni vojni, kjer so se spopadali samo na bojiščih. V tej vojni so Nemci bombardirali mesta, Jude dajali v koncentracijska taborišča, kjer so jih pobijali in uporabljali kot delovno silo. Zaradi bombardiranja otroke izseljevali na podeželja, kjer je bilo bolj varno. Ljudje so po vsej Evropi imeli težave z oskrbo, zmanjkovalo je hrane in osnovnih potrebščin. Širila se je nacistična stranka, kateri ni dovolila delovanje katere druge, tisti ki se s tem niso strinjali so bili izgnani ali pa poslani v delovna taborišča. Ljudje so se na okupacijo odzivali drugače, večina se je od začetka odzivala z negotovostjo potem pa so začeli sodelovati z okupatorjem, kar imenujemo kolaboracija. Nekateri pa se sploh niso strinjali ti so začeli odpor proti fašizmu.¹²

¹¹ <https://zgodovinanadlani.si/1942-zacetek-ii-bitke-pri-el-alameinu/>

¹² <https://www.youtube.com/watch?v=4TGnj7zGxtQ>

Slika 12: Civilisti, ki so živeli v porušeni hiši (<https://si.rbth.com/zgodovina/86585-druqa-svetovna-vojna-sovjetska-zveza>)

2.6 Vzhodna in zahodna fronta

Dve izmed glavnih bojišč 2. svetovne vojne sta vzhodna in zahodna fronta. Na njima so potekale velike bitke med zavezniki in silami osi.

2.6.1 Vzhodna fronta

Ena izmed glavnih šestih bojišč v vojni. Bitke na fronti so potekale na območjih veliko držav bolj natančno v Rusiji, Ukrajini, Belorusiji, Poljski, Litvi, Latviji, Estoniji, Finski, Češkoslovaški, Nemčiji, Avstriji, Romuniji, Bolgariji, Madžarski, Moldaviji in nekdanji Jugoslaviji. Fronto so odprli 22. junija 1941 zaradi napada Nemčije na Sovjetsko zvezo, čeprav so bili prvi spopadi že na začetku vojne ko sta Sovjetska zveza in Nemčija napadle Poljsko. Na fronti so se dogajale velike bitke, ki so bile velik preobrat v vojni kot so bitka za Stalingrad in Leningrad. Med letoma 1943 in 1944 je rdeča armada izvedla veliko ofenziv, ki se jih nemška vojska ni mogla več braniti. V jeseni 1944 je rdeča armada prišla že vse do Madžarske in Češkoslovaške. V začetku 1945 pa je prišla že v vzhodno Prusijo. Dunaj je padel aprila, Berlin pa je postal obkoljen in je zato 2. maja 1945 kapituliral. Boji na fronti so se

uradno 6 dni po kapitulaciji Berlina, torej 8. maja 1945 z nemškim podpisom brezpogojne kapitulacije.¹³

Slika 13: Zemljevid Vzhodne fronta

https://sl.wikipedia.org/wiki/Vzhodna_fronta_%28druga_svetovna_vojna%29#/media/Slika:Eastern_Front_1941-06_to_1941-12.png

Slika 14: tanki na Vzhodni fronti (<http://zgodovina.si/tag/vzhodna-fronta/>)

2.6.2 Zahodna fronta

Zahodna fronta je prav tako kot vzhodna ena izmed glavnih bojišč v vojni. Potekala je v Franciji, Belgiji, Nizozemskem, Luksemburgu ter seveda v Nemčiji. Fronta se je uradno odprla 10. maja 1940, ko je Nemčija napadla nevtralne države kot je Nizozemska, Belgija in Luksemburg. Potem pa še Francijo, ki je bila največja zaveznica Združenega kraljestva. Po zmagi Nemčije nad državami, ki jih je

¹³ [https://sl.wikipedia.org/wiki/Vzhodna_fronta_\(druga_svetovna_vojna\)](https://sl.wikipedia.org/wiki/Vzhodna_fronta_(druga_svetovna_vojna))

napadla pa je zavladal relativen mir. Fronta se je ponovno odprla 6. junija 1944, ko so se na normandijskih obala izkrcale zavezniške čete. Po izkrcaju čet je spet prišlo do bojev na ozemljih Francije, Belgije in Nizozemske, med leti 1944 in 1945 pa so se bitke razširile tudi v nemčijo. Boji so se končali 7. maja 1945¹⁴

Slika 15: Norveški vojaki na Zahodni fronti
(https://sl.wikipedia.org/wiki/Zahodna_fronta_%28druga_svetovna_vojna%29#/media/Slika:Norwegian_soldiers_on_the_Narvik_front.jpg)

Slika 16: Ameriške enote prečkajo reko Ren
(https://sl.wikipedia.org/wiki/Zahodna_fronta_%28druga_svetovna_vojna%29#/media/Slika:Crossingtherhine.jpg)

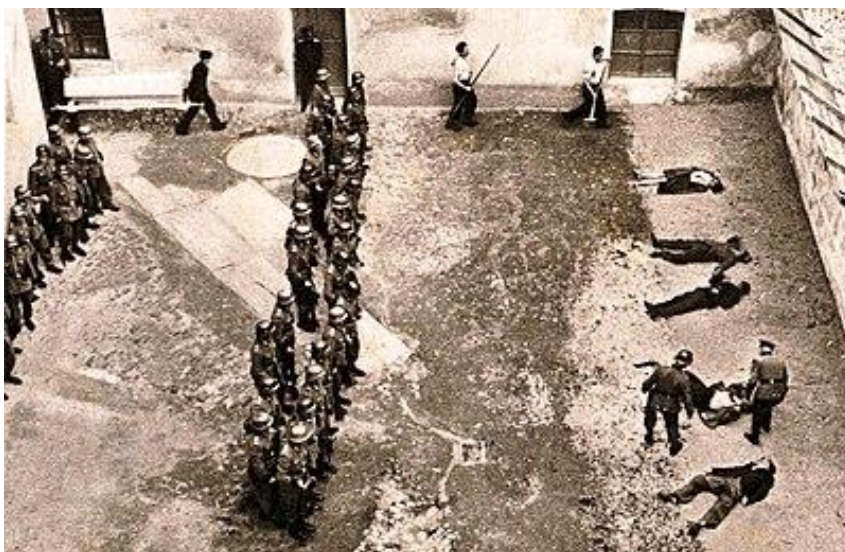
2.7 Vojna na Slovenskem

Vojna se je na Slovenskem ozemlju začela 6. aprila 1941, ko so sile osi napadle in kmalu po napadu zasedle celotno Kraljevino Jugoslavijo v katero je tisti čas spadala tudi Slovenija. Ozemlje so okupirale štiri države. Prekmurje so zasedli Madžari, Štajersko in Gorenjsko Nemci, preostali zahodni del z Dolenjsko, Notranjsko in Ljubljano pa Italijani.¹⁵

¹⁴ [https://sl.wikipedia.org/wiki/Zahodna_fronta_\(druga_svetovna_vojna\)](https://sl.wikipedia.org/wiki/Zahodna_fronta_(druga_svetovna_vojna))

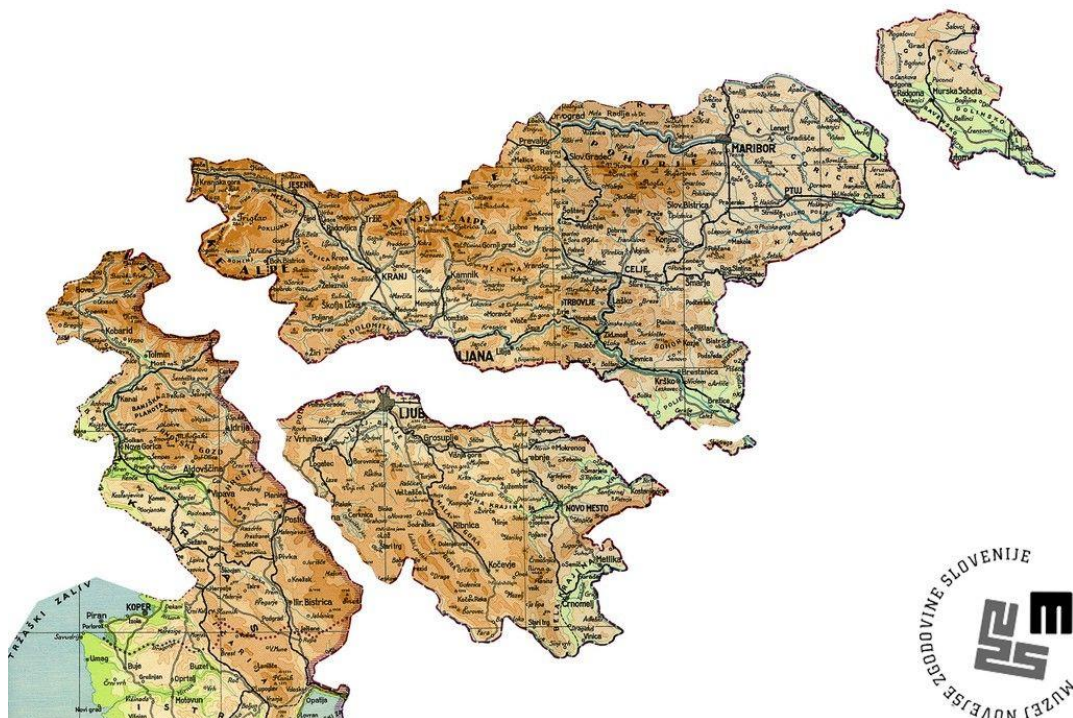
¹⁵ <https://www.zaveza.si/partizani-in-kolaboracija-v-sloveniji/>

Prepovedana Komunistična partija Slovenije, Krščanski socialisti, narodni demokrati-Sokoli, in druge levo usmerjene skupine 26. aprila 1942 ustanovile Osvobodilno fronto (OF). Vojaške enote so predstavljali Slovenski partizani. OF je predstavljala slovensko vejo Narodnoosvobodilnega boja (NOB). Odpora proti okupatorjem v Jugoslaviji. Odporniško gibanje je bilo na območjih Jugoslavije močnejši kot, kjer koli drugje v evropskem vojne zaledju, tudi zaradi tega ker je bil to oboroženi odpor.¹⁶

Slika 17: Nemci postreljali sto slovenskih talcev

([https://sl.wikipedia.org/wiki/Druqa_svetovna_vojna_na_Slovenskem#/media/Slika:Streljanje_talcev_v_Celju_\(2\).jpg9](https://sl.wikipedia.org/wiki/Druqa_svetovna_vojna_na_Slovenskem#/media/Slika:Streljanje_talcev_v_Celju_(2).jpg9))

Slika 18: Razdelitev Slovenije med vojno (<https://www.muzej-nz.si/si/izobrazevanje/1674>)

¹⁶ <https://www.muzej-nz.si/si/izobrazevanje/1411>

2.7.1 Slovenski Partizani

Slovenski partizani so bile oborožene sile, ki so se pod vodstvom Osvobodilne sile borili proti okupatorjem. Sprva so bile sile samostojne, z reorganizacijo vseh partizanskih sil na področju Jugoslavije. Po koncu 2. svetovne vojne so bili NOV (Narodnoosvobodilne vojske) in POS (Partizanski obred Slovenije) razpuščeni, ter vključeni v Jugoslovansko armado, ki je bila ustanovljena 1. marca 1945.¹⁷

Slika 19: Zastava NOV

(https://sl.wikipedia.org/wiki/Slovenski_partizani#/media/Slika:Flag_of_the_Slovene_Partisans.svg)

Slika 20: Slovenski partizani (<https://namen.si/blog/2022/01/26/kdo-so-bili-partizani-in-zakaj-so-se-borili/>)

2.8 Partizani

Partizan je splošni naziv za ljudskega borca, ki se bori v uporniških enotah, lahko pa označuje tudi udeležence narodnoosvobodilnega boja kot so npr. slovenski partizani, jugoslovanski partizani.

¹⁷ <https://www.zaveza.si/partizani-in-kolaboracija-v-sloveniji/>

Partizanske enote so hitro gibljive gverilske enote v sovražnikovem zaledju, različne moči in oborožitve, ki uporabljajo taktiko vojskovanja s hitrimi in nenadnimi napadi na dele sovražnikove vojske, transport, infrastrukturo. ¹⁸

Slika 21: Partizanska obleka (https://www.antifasisticki-vjesnik.org/hr/zabavnik/5/Ilustracija_partizanske_opreme/98/)

2.9 Koncentracijska taborišča

Koncentracijska taborišča (kratica KT) ali drugače imenovana tudi delovna taborišča so se razvila že dosti pred začetkom 2. sv. vojne. V taboriščih so bili pridržani oz. izolirani politični nasprotniki ali ljudje drugačnih etičnih, verskih in socialnih pripadnosti. Ljudi so zapirali brez kakršne možnosti obrambe, sodbe ali ugovora. Glavni namen zapiranja je bil prevzgojiti oz. kaznovati s pomočjo telesne, psihične kazni, dela. V vojni sta bili dve vrsti taborišč prva taborišča, ki so jih postavili Nemci so bila delovna, potem leta 1941 pa so postavili tudi uničevalna taborišča. V obeh taboriščih so bili zaprti sovražniki nacionalsocializma, pripadniki stranke Nemške komunistične partije in Nemške socialdemokratske stranke, kar pomeni, da so zaprli vse pripadnike drugih strank, kmalu za njimi pa so začeli zapirati tudi Jude, Rome, homoseksualce, predstavnike velikih verskih skupnosti (katoliške in evangeličanske duhovnike ter predstavnike protestantske cerkve), verske manjšine in druge politične nasprotnike. V vseh taboriščih je med vojno umrlo približno 6 milijonov ljudi. ¹⁹

¹⁸ <https://sl.wikipedia.org/wiki/Partizan>

¹⁹ https://sl.wikipedia.org/wiki/Koncentracijsko_tabori%C5%A1%C4%8De

Slika 22: Zaporniki v taborišču Auschwitz (<https://www.moskismet.com/skrivnosti/kriminalne-zgodbe/auschwitz-zloglasno-koncentracijsko-taborisce-in-dokaz-da-je-najvecja-zver-clovek.html>)

2.9.1 Delovna taborišča

Bila so ustvarjena uničenje ljudi ampak ne takoj ampak počasi skozi delo. Ljudje so umirali zaradi izčrpanosti od dela, ali so jih umorili največkrat s streljanjem, ko npr. zaporniki niso delali. Tisti, ki so zboleli so se morali pozdraviti v štirih tednih, saj so jih drugače odpeljalo medicinsko osebje in jih nato umorilo z injekcijami fenola (karbonska kislina). Večina zapornikov je v taboriščih preživela zelo kratek čas. Med vojno so imela taborišča zelo pomembno funkcijo, saj so v njih pridobivali opečne kamnine, imeli so brezplačno delovno silo, ki so jo uporabljali v industriji.

Slika 23: Delovno taborišče Gulag (<https://sl.wikipedia.org/wiki/Gulag#/media/Slika:JAgriinlaq.jpg>)

2.9.2 Uničevalna taborišča

Služila izključno množičnem pobijanju Judov, Romov, homoseksualcev in drugih osovraženi skupin. Pobijali so jih s pomočjo plinskih celic. Pri pobijanju so se predvsem koncentrirali predvsem na Jude. Te vrste taborišč so postavili med letoma 1941 in 1942. Najbolj sta znani taborišči Auschwitz-Birkenau in Majdanek v katerih je umrlo tudi največ ljudi.

Slika 24: Vrata v uničevalno taborišče Auschwitz (<https://www.slovenec.org/2020/01/27/75-let-po-osvoboditvi-unicvalnega-taborisca-auschwitz-in-drugih-nacisticnih-in-fasisticnih-koncentracijskih-taborisc/>)

2.10 Posledice vojne

2. svetovna vojna je bila vojna z največ žrtvami v zgodovini. Veliko mest je pustila v ruševinah, ljudje so se tisti čas tudi množično preseljevali zaradi vojne, in to je povzročilo tudi spremembo v etični podobi Evrope.²⁰

Zraven etične podobe se je spremenila tudi svetovna ureditev. Po vojni so se razmere me vzhodnimi in vzhodnimi zavezniki začele slabšati. Obe strani sta začeli oblikovati svoja vplivna območja. Sovjetska zveza je imela nadzor nad vzhodno Evropo, zahodna pa je bila pod nadzorom ZDA in zahodnimi zavezniki. V Aziji je ZDA zasedla Japonsko, nato pa pridobila vpliv tudi nad Južnim Vietnamom in Tihim oceanom. Sovjetska zveza pa je okupirala Kurilske otoke in tako dobila vpliv nad Severno Korejo. Napetosti med nekdanjimi zavezniki so se večale in zato so zahodni zavezniki ustanovili zvezo NATO, Sovjetska zveza pa je ustanovila Varšavski pakt. Zato se je kmalu za tem začela hladna vojna, obdobje v katerem je celoten svet trepetal pred neprestano nevarnostjo atomskega spopada ali kakršne koli bitke.²¹

²⁰ <https://si.izzi.digital/DOS/28323/31314.html>

²¹ <https://sites.google.com/site/2svetovnavojnet6/home/posledice-2-sv-vojne>

Slika 25: Otroci sedijo ob svoji uničeni hiši (<https://www.delo.si/novice/svet/sest-let-60-milijonov-zivljenj-in-gospodarstvo-v-razsulu/>)

2.11 Konec vojne

Na začetku leta 1945 se je vojna spreobrnila v prid zaveznikov. V prvih dveh mesecih Sovjetski zvezi uspe prebiti nemško obrambo na Visli in na Donavi. Nato pa marca na jugu nemško obrambo prebijejo Jugoslovanske armade, isti mesec pa se tu Američani prebijejo fronto na zahodu (reka Ren). Aprila se ZDA vojaške enote srečajo s sovjetskimi enotami na reki Labi in uničijo Nemčijo. Na koncu aprila pa umreta tudi dva glavna fašistična voditelja. Prvo Mussolini 28. aprila, saj ga Italijanski protifašisti ustrelijo. Hitler pa dva dneva za njim, kar pomeni 30. aprila, on pa se je za razliko od Mussolinija ubije sam in zato Nemčija tudi kapitulira. V Evropi se vojna konča 9. maja ampak to še ne pomeni, da se je zaključila vojna po vsem svetu.

Na daljnem vzhodu pa se Japonci niso želeli predati (kamikazi), zato so jih Američani napadli z atomskimi bombami, odvrkli so jih na Hirošimo 6. avgusta in nato na Nagasaki tri dni po prvi, 9. avgusta. Japonci zato tudi kapitulirajo in s tem se konča 2. svetovna vojna 2. septembra 1945.

Slika 26: Konec vojne v Evropi (<https://www.petermartinc.org/novice/dan-evrope-9-maj-konec-druge-svetovne-vojne/>)

Slika 27: Američani proslavljajo konec vojne (<https://sites.google.com/site/drugavojna/home/konec-vojne>)

3. METODE DELA

3.1 Terenski in eksperimentalni

3.1.1 Intervju z sinom enega od preživelih Partizanov vojne

Ker me je v nalogo navdušil moj dedek Stane Lampič, katerega oče je bil Partizan in je vojno tudi preživel. Pogovarjala sva se o mojem pradedku Stanetu Lampiču. Že ko sem bila mala sem slišala veliko zgodb, ki se jih takrat nisem razumela. Zastavila sem mu veliko vprašanj in na njih dobila zelo

zanimive odgovore. Pokazal mi je tudi članek o njem v časopisu Svoboda, ki je bil objavljen leta ko je umrl (2020).

3.1.2 Izvedba ankete o 2. svetovni vojni

Anketo sem naredila v spletni obliki in jo poslala osebam od 10 vse do 80 leta. Vprašanja so bila vzeta in naloge in niso bila preveč zahtevna. Anketirance je vpraševala o začetku in koncu vojne, pa tudi o vojni na slovenskem. Eno vprašanje je bilo tudi o prebivalcih med vojno.

Anketiranci so izpolnjevali anketo v google obrazcih, njihove odgovore pa sem nato preučila in jih tudi pojasnila.

4. REZULTATI

4.1 Rezultati analize dejstev o Rimljanih s pomočjo literature in pogovorom z poznavalcem

Pri iskanju podatkov o Slovenskih partizanih sem imela večkrat težave, saj o njih ni pisalo veliko. Našla sem večinoma osnovne podatke ampak malokrat podrobne podatke. Zato sem o njih želela povprašala svojega pradedka, ki mi je večkrat pripovedoval o vojni ampak je na žalost 3 leta nazaj umrl zato sem se o njem pogovarjala s svojim dedkom, njegovim sinom. Z njim sem se pogovarjala v pradedkovi hiši, ki je stara že preko 100 let.

4.1.1 Intervju z Stanetom Lampičem

Ali ste preživali 2. svetovno vojno?

Ne, rodil sem se 5 let po koncu vojne, ampak so mi vsi o njej pripovedovali in videl sem tudi njene posledice.

Ali poznate koga, ki jo je preživel?

Ja, moj oče Stane Lampič je preživel vojno in se v njej tudi boril.

Ali vam je kdaj pripovedoval o njej?

Ja vedno mi je pripovedoval, da sem lahko srečen v kakšnem okolju živim, saj on ni mogel. Velikokrat mi je povedal kako je bilo življenje med vojno zelo težko.

Ali je bil vojak, ali je preživel vojno kot drugi državljani?

Bil je vojak in to partizan. Boril se je za svojo domovino in da jo obvaruje.

Se mogoče spomnite kaj vse vam je pripovedoval, da se mu je zgodilo?

Ja o njegovi bitki na Ilovi gori kako je moral po njej v Belo krajino na rehabilitacijo. Razlagal mi je tudi o koncentracijske taborišču kako so ga na začetku mučili, da bi jim povedal še za druge partizane, ampak jih on ni izdal.

Je med vojno izgubil družino ali je bil med vojno ves čas z njo?

Ne med vojno ni zgubil nobene družinskega člana vsi so bili precej na varnem, niso bili v središču vojne. Je pa tudi res, da med vojno ni videl svoje družine skoraj nič, saj se je boril ali pa bil zaprt v koncentracijskem taborišču.

So ga mogoče kdaj poslali v koncentracijsko taborišča, če ja katero, kako se je rešil?

Ja zaprli so ga v koncentracijsko taborišče Rap, kjer so ga tudi mučili. Se pa je z pomočjo sorodnikov iz Šmarja iz njega tudi hitro rešil in to še pred kapitulacijo Italije.

STANE LAMPIČ (1923-2020)

v 98. letu nas je 17. oktobra zapustil borec Cankarjeve brigade in dolgoletni član Združenja borcev za vrednote NOB Ptuj, Stanislav- Stane Lampič iz Njiverc pri Kidričevem.

Rodil se je 15. oktobra 1923 v družini s petimi otroki v vasi Sneberje pri Ljubljani. Po osnovni šoli se je pri znanem gradbenem mojstru Curku v Ljubljani izučil za zidarja. Kmalu po izbruhu druge svetovne vojne so ga Italijani zaradi naprednih idej aretirali in poslali v koncentracijsko taborišče Rab. S pomočjo domačih iz kraja Šmarje- Sap se je še pred kapitulacijo Italije vrnil domov. Potem ko ga je najboljši prijatelj opozoril na nevarnost, da ga nameravajo odpeljati domobranci, se je umaknil v Ljubljano, kjer je našel zvezo partizani in postal borec Cankarjeve brigade. Tam je dočakal veliko Nemško ofenzivo, ki je trajala od 21. oktobra do 11. novembra 1943. Ker je bil v najhujši bitki na Ilovi gori hudo ranjen, so ga poslali na rehabilitacijo v Suhor na osvobojenem ozemlju v Beli krajini.

Po vojni je pridno pomagal graditi porušeno domovino in se nazadnje v TGA Boris Kidrič v Kidričevem, kjer si je ustvaril družino in dočakal upokojitvev. Stane Lampič je nosilec več odlikovanj, med drugim je prejel tudi medaljo za hrabrost. Od njega smo se poslovili 23. oktobra na pokopališču v Kidričevem.

OM

4.2 Rezultati analize ankete

Anketo sem razdelila med sorodnike, prijatelje, sošolce in učence na moji šoli. Vsi so bili med starostmi 11- 70. Anketo so reševali v Google obrazcih, rezultate pa sem nato obdelala in jih vključila v raziskovalno nalogo.

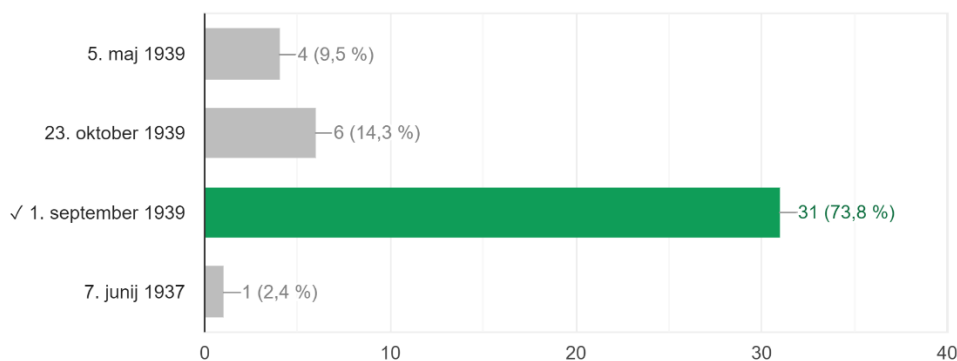
Pri prvem vprašanju nas je zanimalo kako dobro ljudje poznajo kdaj se je začela vojna. Vprašanje jih je vprašalo kdaj se vojne začne.

Tabela 1: Poznavanje ljudi o 2. svetovni vojni

Manca Lampič
2. SVETOVNA VOJNA

Kdaj se je začela 2. svetovna vojna?

Pravilni odgovori: 31/42

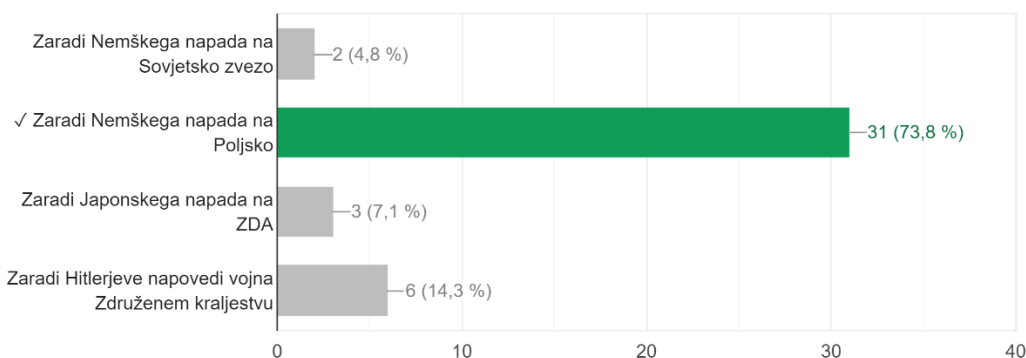
Ugotovili smo da več kot polovica bolj natančno 73,8% izprašanih ve kdaj se je vojna začela. Šest jih je dalo 23. oktober 1939, kar je bilo blizu pravilnega odgovora in verjetno niso vedeli točnega datuma. 5. maj 1939 je bil odgovor štirih ljudi, ki so mogoče zamenjali začetek vojne z koncem vojne v Evropi. Samo en pa je odgovoril z povsem napačnim odgovorom, saj je edini odgovor z napačnim letom začetka.

Pri drugem vprašanju smo ljudi vprašali o vzroku začetka vojne. Zanimalo nas je ali ljudje vejo zakaj se je vojne začela. Vprašanje jih je vprašalo zakaj se je začela vojna.

Tabela 2: Poznavanje ljudi o vzroku začetka vojne

Zakaj se je začela vojna?

Pravilni odgovori: 31/42

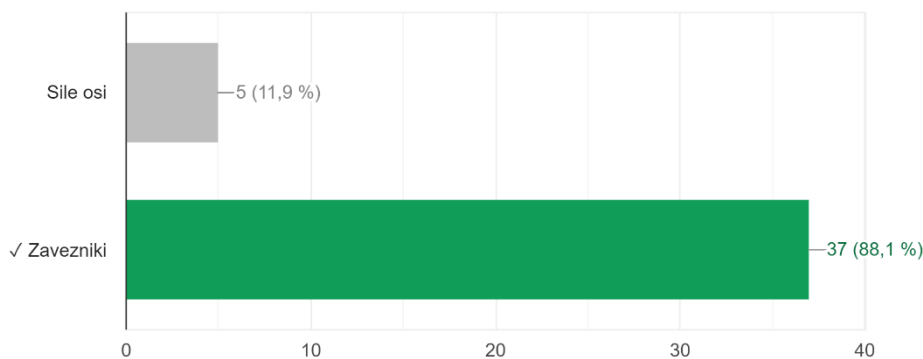
Iz ankete smo razbrali, da jih vzrok vojne pozna isto število ljudi kot pozna začetek vojne. Vzrok pozna približno 73% kar je več kot polovica vseh anketirancev. Dva sta odgovorila tudi s tem da je Nemška napadla Sovjetsko zvezo, kar je bilo napačno ampak vseeno sta bila blizu, saj se je res začela z Nemškim napadom ampak ne na Sovjetsko zvezo ampak Poljsko. Trije so odgovorili tudi s tem da je Japonska napadla ZDA, kar je narobe, ker se ZDA od začetka sploh ni bojevala. Šest pa jih je odgovorilo z Hitlerjevo napovedjo vojne Združenemu kraljestvu.

V tretjem vprašanju smo ljudi povprašali če poznajo kdo je zmagal, kateri tabor. Vprašanje jih je povprašalo o zmagovalnem taboru.

Tabela 3: Poznavanje ljudi o zmagovalcu vojne

Kateri tabor je zmagal?

Pravilni odgovori: 37/42

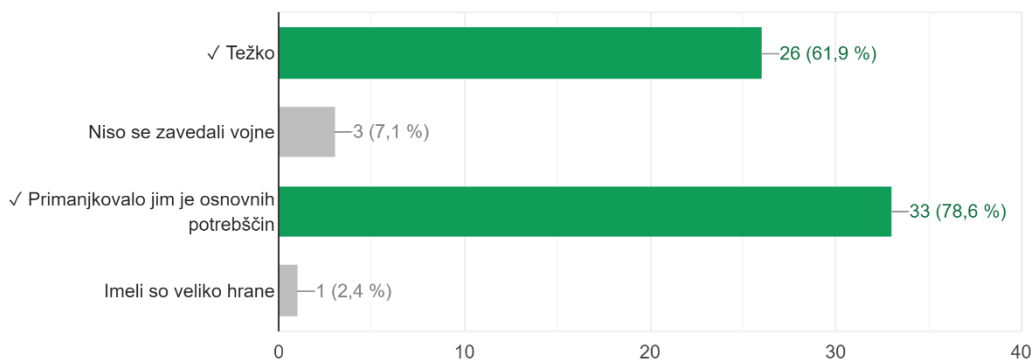
Jasno se vidi, da ljudje dobro vejo, da so zmagali Zavezniki. Čeprav jih je pet vseeno odgovorilo je to zelo malo število. Pravilno jih je odgovorilo 37 ljudi kar je 88,1% od vseh, ki so odgovarjali.

Večina ljudi ve, da so ljudje v takratnem času živeli težko in jim je primanjkovalo osnovnih potrebščin in živil. Ljudi smo povprašali o tem kako dobro poznajo življenje ljudi med vojno.

Tabela 4: Poznavanje ljudi o civilistih med vojno

Kako so ljudje živeli v vojni?

Pravilni odgovori: 20/42

Opazimo lahko, da jih več kot polovica anketirancev ve kako so ljudje živeli težko in kako so se komaj preživljali. Kar 33 ljudi ve, da jim je primanjkovalo osebnih potrebščin, 26 pa jih zraven še ve, da so živeli zelo težko. Samo eden je odgovoril s tem, da so imeli veliko hrane, kar je povsem napačno ker so se komaj preživljali. Trije anketiranci pa so odgovorili s tem, da se ljudje takrat niso zavedali vojne kar pa delno ni povsem napačno, saj se ponekod po svetu res niso zavedali.

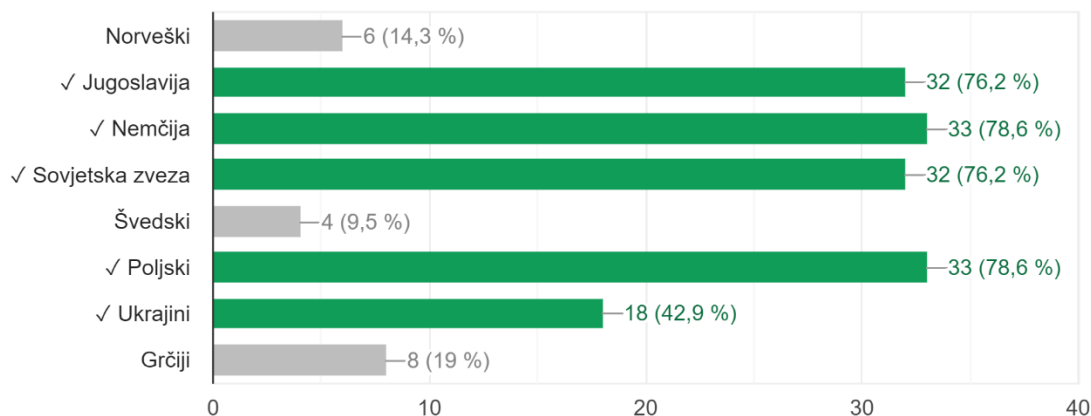
Pri petem vprašanju nas je zanimalo kako dobro ljudje vedo, kje je potekala vzhodna fronta, na ozemljih katerih držav. Pri vprašanju so morali označiti vse države za katere mislijo, da so sodelovale na vzhodni fronti.

Tabela 5: Poznavanje ljudi o vzhodni fronti

Manca Lampič
2. SVETOVNA VOJNA

Kje vse so potekale bitke na vzhodni fronti? (na ozemljih katerih držav)

Pravilni odgovori: 7/42

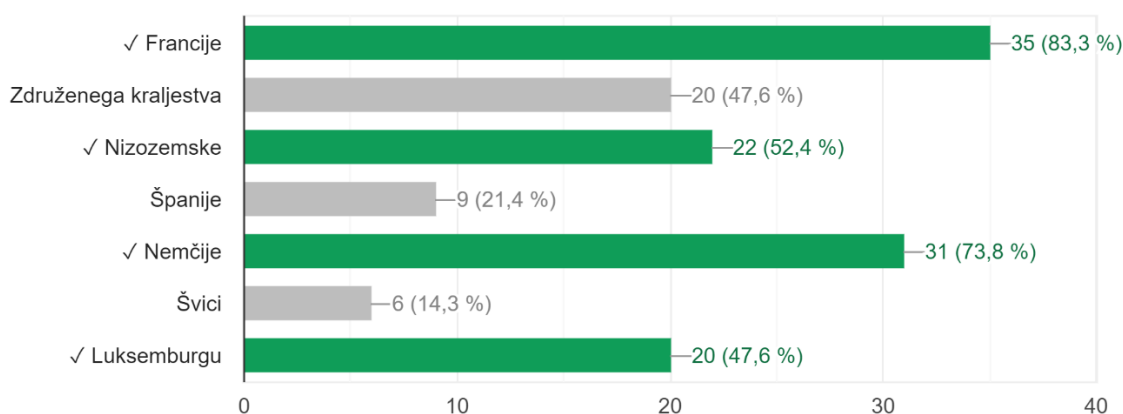
Jasno se vidi, da večina ljudi v katerih državah je potekala vojna. Največ ljudi je vedlo za Nemško in Poljsko verjetno tudi zaradi tega, ker se je z njima vojna začela. Za en manj pravilni odgovor imata Jugoslavija in Sovjetska zveza, ki sta tudi veliko sodelovali v vojni. Za Ukrajino pa ve samo 18 ljudi, kar pa ni presenetljivo, saj je bila tisti čas del Sovjetske zveze in je bilo malo težje ugotoviti. 6 ljudi pa meni tudi, da so se bitke odvijale na Norveški, 4 menijo da je bila zraven še Švedska, 8 pa jih je bilo tudi za Grčijo.

V predzadnje, vprašanju smo želeli poizvedeti kako dobro ljudje poznajo države, ki so bile na zahodni fronti. Ugotoviti smo želeli če poznajo države kjer so se odvijale bitke na zahodni front. Pri vprašanju so mogli označiti vse države za katere so menili, da so bile na zahodni fronti.

Tabela 6: Poznavanje ljudi o zahodni fronti

Kje vse so potekale bitke na zahodni fronti? (na ozemljih katerih držav)

Pravilni odgovori: 9/42

Izkazalo se je, da veliko ljudi misli, da se je Združeno kraljestvo bojevalo na zahodni fronti. Skoraj vsi so vedeli, da je bila Francija na zahodni fronti. Tudi za Nemčijo jih je vedelo veliko. Za Nizozemsko je vedelo malo manj ljudi ampak še vedno več kot poloviva, za Luksemburg pa je vedelo samo 20 ljudi kar je manj kot polovica vseh. Nekateri so tudi mislili, da je bila tudi Španija na fronti čeprav je bila

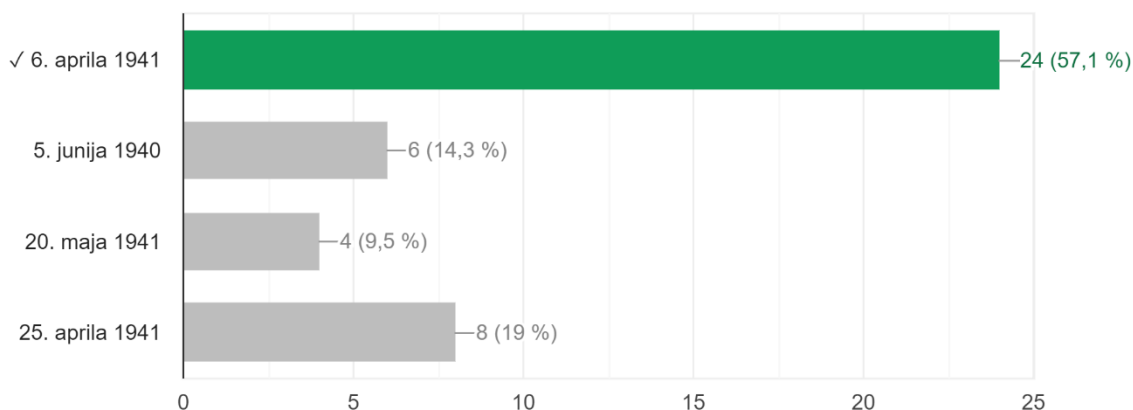
čez celotno vojno nevtalna. Prav tako kot Španija je bila tudi Švica nevtalna, da pa je bila na fronti pa je mislilo 6 ljudi.

Pri zadnjem vprašanju pa nas je zanimalo kako dobro ljudje poznajo vojno na Slovenskem. Vprašali smo jih o koncu vojne na Slovenskem.

Tabela 7: Poznavanje ljudi o koncu vojne na slovenskem

Kdaj se je začela vojna na Slovenskem ozemlju?

Pravilni odgovori: 24/42

Jasno se vidi, da več kot polovica anketirancev ve kdaj se je vojna končala na Slovenskem. Kar 24 jih je odgovorilo prav. 6 jih meni, da se je vojna končala 5. junija 1940, 4 pa mislijo da se je končala 20. maja 1941, kar 8 pa jih meni, da se je končala 25. aprila 1941.

5. ZAKLJUČEK

5.1 Hipoteze

Zastavila sem si osem hipotez. Nekatere so se izkazale za pravilne spet druge pa ne.

1. HIPOTEZA: Večina ljudi ve o osnovah 2. svetovne vojne.

Hipotezo lahko potrdim.

Potrdila sem jo s pomočjo ankete, kjer sem anketirance spraševala o 2. svetovni vojni in njenih osnovah. Večina vprašanj je več kot polovica odgovorila s pravilnim odgovorom. Večina jih ve kdaj se je začela uradno začela in zakaj se je začela. Malo manj jih ve kdaj se je vojna začela na slovenskih tleh, ampak jih ve še vedno več kot polovica. Ljudje vedo tudi kje sta potekali vzhodna in zahodna fronta in vedo tudi, da so civilisti živeli drugače in zelo težje kot živimo mi zdaj.

2. HIPOTEZA: V KT so pobijali samo Jude.

Hipotezo lahko potrdim kot napačno.

Že na začetku raziskovalne sem se odločila, da se bom med raziskovanjem posvetila tudi koncentracijskim taboriščem in medtem ko sem raziskovala sem ugotovila, da so v taborišča pošiljali

skoraj vse, ki so bili proti politiki, ali so bili drugega naroda, ali pa druge vere. Ugotovila pa sem tudi, da so v tistem času obstajali dve vrsti taborišč (delovno in uničevalno).

3. HIPOTEZA: Povzročitelj/ začetnik vojne je bil Adolf Hitler.

Hipotezo lahko potrdim.

O začetku vojna sem vedela že pred začetkom pisanja med pisanjem pa sem to samo raziskala. Skoraj vsi vedo, da se je vojna začela z Nemškim napadom na Poljsko, napad pa je naročil Hitler. Čeprav sem ugotovila, da bi se lahko vojna začela že prej je do zdaj 1. september 1939 še vedno uradno sprejet datum začetka vojne.

4. HIPOTEZA: Veliko partizanov so zaprli in tudi ubili.

Hipotezo lahko potrdim.

Potrdim jo lahko ne samo glede na internetu ampak tudi glede na mojega pradedka, ki so ga zaprli in mučili, ker je bil partizan. Iz njega so želeli izvleči tudi podatke o drugih delujočih partizanih ampak se ni predal in jim ni povedal niti besedice. Našla pa sem tudi knjigo²² s poslovilnimi pismi partizanov, ki so jih obsodili na smrt zaradi tega ker so bili partizani.

5. HIPOTEZA: Ljudje v Evropi so med vojno živeli zelo težko.

Hipoteza je hkrati pravilna in napačna.

Res je, da je bilo življenje ljudi v Evropi zelo težko in jih je zaradi lakote in bombardiranja umrlo veliko ljudi. So pa ljudje umirali po vsem svetu in ne samo v Evropi. Tudi v Afriki so se odvijale bitke. Azija je bila 2-krat bombardirana. Najmanj škode pa je vojna povzročila Ameriki, kjer so se ljudje komaj zavedali vojne.

6. HIPOTEZA: V vojni so se borile vse države v Evropi.

Hipotezo lahko potrdim kot napačno.

Vojna je potekala v skoraj vse državah, kar pa ne pomeni, da so se borile vse države. Večina držav se je borila. Borile pa se niso Švedska, Švica, Španija, Portugalska, Irska, Turčija, Jemen, Saudska Arabija, Afganistan, Andora, Monako, Lihtenštajn, San Marino in Vatikan. Te države so skozi celotno vojno ostale nevtralne, kar pomeni, da niso bile na nikogaršnji strani.

7. HIPOTEZA: V 2. svetovni vojni je umrlo več ljudi kot v 1. svetovni vojni.

Hipotezo lahko potrdim.

2. svetovna vojna je bila najbolj krvava vojna do takrat in tudi do zdaj. V njej je umrlo približno 3% populacije v tistem času, kar je bilo 2,3 bilijonov ljudi. Umrlo jih je okoli 70- 85 milijonov ljudi, umirali so v taboriščih, na cestah, v svojih domovih.

²² Muzej Narodne osvoboditve Maribor in Muzej revolucije Celje, Poslovilna pisma žrtev za svobodo, založbe Obzorja Maribor, Maribor 1969

8. HIPOTEZA: *Iz vojne bom našla večinoma črno bele slike.*

Hipotezo lahko potrdim.

Čez raziskovalno sem našla samo eno barvno sliko vse ostale so bile črno bele, kar me ne preseneča, saj je bila že vojna dovolj draga in denarja niso porabljali za delanje barvnih slik, saj so bile tisti čas še kar drage in si jih vsi niso mogli privoščiti še posebej z vsemi stroški vojne, ki so jih imeli.

5.2 Vprašanja, ki so se pojavila med nalogo

Med raziskovalno nalogo se nam je porodilo veliko vprašanj. Veliko smo jih dobili med iskanjem podatkov preko spleta in tudi iz raznih video posnetkov smo dobili kakšno vprašanje. Vprašanja smo probali sproti odgovorit v raziskovalni in skoraj vedno se je zgodilo, da smo ugotovitev na koncu vključili v raziskovalno nalogo.

Prvo vprašanje se nam je porodilo že pri raziskovanju začetka vojne, saj so različni viri različno odgovarjali na naše vprašanje, zato smo raziskali in ugotovili, da je uradno sprejet datum začetka 1. september. Veliko vprašanj smo dobili tudi ob raziskovanju vojaškega dogajanja, našli smo veliko glavnih bitk v vojni in tudi te vključili med vojno, saj so se nam zdele zelo pomembne. Med nalogo so se nam porodila naslednja vprašanja:

1. Katere so bile glavne bitke?
2. Kateri je pravilni datum začetka vojne?
3. Kdo se je bojeval na zahodni in kdo na vzhodni fronti?
4. Kateri vrsti taborišč poznamo?
5. Se je vojna vsepovsod končala istočasno?

5.3 Strnjeni rezultati in doseženi cilji

Med nalogo smo dosegli vse cilje in odgovorili na vsa raziskovalna vprašanja, ki smo si jih zastavili pred začetkom pisanja. Naši cilji so bili ugotoviti vzrok za začetek in konec vojne, kaj so koncentracijska taborišča, katere države so se bojevale in kdo je bil partizan.

Na vsa raziskovalna vprašanja smo odgovorili in odgovore na njih tudi zapisali v nalogi med teoretičnim delom. Nekatera vprašanja smo dobili tudi med raziskovalno in pripisali smo jih. V raziskovalni smo ugotovili, da je bila vojna ena izmed vojna z največ žrtvami in največ uničenega, izvedli smo tudi, da je bila vojna velik del zgodovine in pomemben del razvijanja človeštva. Nikoli ne bomo vedeli kaj točno se je dogajalo med določenimi bitkami in koliko točno število žrtev je bilo. Vojna je bila vseeno najbolj uničevalna do zdaj in to se verjetno tudi ne bo spremenilo.

6. LITERATURA

https://sl.wikipedia.org/wiki/Druga_svetovna_vojna

<https://si.izzi.digital/DOS/28323/31317.html>

<https://siol.net/siol-plus/na-danasnji-dan/se-je-druga-svetovna-vojna-res-zacela-1-septembra-1939-448005>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Zavezniki_druge_svetovne_vojne

https://dijaski.net/gradivo/zgo_ref_druga_svetovna_vojna_13

https://sl.unionpedia.org/Zavezniki_druge_svetovne_vojne

https://sl.wikipedia.org/wiki/Sile_osi

<https://zgodovinanadlani.si/tag/sile-osi/>

<https://www.obramba.com/novice/kopno/najvecje-bitke-2-svetovne-vojne-pek-el-stalingrada/>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Kategorija:Bitke_druge_svetovne_vojne

<http://www2.arnes.si/~o4osce/gradiva/zgo/2-svetovna-vojna/2-bliskovita-vojna/1blitzkrieg.htm>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Bliskovita_vojna

https://sl.wikipedia.org/wiki/Bitka_za_Atlantik

<https://sl.tristarhistory.org/battle-atlantic>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Bitka_za_Stalingrad

<https://zgodovinanadlani.si/bitka-za-stalingrad/>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Bitka_za_Stalingrad

<https://zgodovinanadlani.si/1942-zacetek-ii-bitke-pri-el-alameinu/>

<https://www.youtube.com/watch?v=4TGnj7zGxtQ>

[https://sl.wikipedia.org/wiki/Vzhodna_fronta_\(druga_svetovna_vojna\)](https://sl.wikipedia.org/wiki/Vzhodna_fronta_(druga_svetovna_vojna))

https://sl.wikipedia.org/wiki/Druga_svetovna_vojna_na_Slovenskem

<https://www.zaveza.si/partizani-in-kolaboracija-v-sloveniji/>

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Partizan>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Koncentracijsko_tabori%C5%A1%C4%8De

<https://si.izzi.digital/DOS/28323/31314.html>

<https://sites.google.com/site/2svetovnavojnet6/home/posledice-2-sv-vojne>